

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

villūr naḍādūr śrī śrīnidhēḥ kṛtiṣu
॥ śrīhayagrīvaviṣṭatiḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrīhayagrīvaviṃśatiḥ ॥

kavitājitakallōlikanyakākāntavakṣasē |

karuṇādiguṇāḍhyāya kamalānidhayē namaḥ ॥

vandē vēnkaṭasēṣāryaṃ vatsavaṃśaikamauktikaṃ |

vātsyaśrīvaradācāryavatsaṃ vatsalamānatē ॥ 1 ॥

lakṣmīturaṅgānana ! bāhavastē

catvāra ēvaṃ na kathaṃ nu pādāḥ? |

ityānataśrīcaturānanōktiḥ

śṛṇvan hayāsyah smitamātanōti ॥ 2 ॥

sudhāṃśubimbāt tava vāsabhūtāt

sudhāṃśukhaṇḍā daśadhā vilagnāḥ |

nakhātmanā tvaccaraṇāgradēśē

sudhāmayiṃ naḥ phaṇitiṃ diśanti ॥ 3 ॥

bibharti yastvāṃ manujō nijāntaḥ

kalānidhissyāt sa ihēti satyam |

vahannijāntassatataṃ sa ēśaḥ

kalānidhistatra nidarśanaṃ naḥ ॥ 4 ॥

jaṅghā tvadīyā nayanābhirāmā

jaṅghālatāmēva dadāti vācām |

pravāhabhūmnīti vibhāti cittē

pravāda ēvaṃ mahatāṃ na mithyā ॥ 5 ॥

nakhāni yastē hṛdayē vidhattē
navāni mānyāni manōharāṇi |
na khāni tasyāpathasaṅgatāni
bhavanti vidvattatibhisstutāni || 6 ||

rambhādivāhyaramaṇīyatanuprakārā
rāmā ramāsi ramaṇīmaṇiratra sā tvam |
rambhābhirāmasubhagōrugatā bhavēma
ityaṅkagāṃ vitanuṣē nu ramāṃ hayāsyā ! || 7 ||

ākuñcitāṅghrirucirōrutalē niviṣṭā
pādaḥ prasārya bhavadēkapadēna sākam |
lakṣmīstava tripadabhūtimadhō vyanakti
divyanyathēti kimidaṃ śrutivāgviruddham || 8 ||

kukṣiḥ kṛśastadudaraṃ parikīrtyatē'sau
vakṣō viśālamatha bhātitarāmudāram |
ādyē jaganti jagatāṃ janāni parasmīn
ityaucitī ca janatāṃ nitarāṃ dhinōti || 9 ||

kaṅṭham vilōkya kamaṇīyamayaṃ ca kambuḥ
vakṣō vilōkya jagatāṃ janāniṃ tathāṅkē |
dvēdhā nijākṛtimahō bhavataśśarīrē
līlāvatīmiha vibhāvya mudaṃ prayāti || 10 ||

aṅkaṃ vihāya tava dakṣiṇamāpa kasmāt
vāmaṃ ramā hayamukhēti vimṛśya cētaḥ |
pāṇiṃ tavātimadhuraṃ śubhabōdhamudraṃ
saṃvikṣituṃ viśadamityatha niścinōti || 11 ||

svāmin ! karēṇa kalayanniha bōdhamudrāṃ
uccaiḥ karēṇa kalayaṃśca sudarśanaṃ kim ? |
uccaissudarśanamupāgataśiṣyavargaṃ
sambōdhayasyatitarāmiti cintayāmi || 12 ||

asmin karē vahasi śōbhanabōdhamudrāṃ
anyatra bōdhamayakambumatīva yuktaṃ |
anyatra pustakamidaṃ tadivēdamāsīt
nāsāmprataṃ kimapi karmaṇi tē kila syāt || 13 ||

lakṣmīśca śaṅkhaśca samudrajātau
ēkatra pārśvē tadimau vidhatsē |
lakṣmīṃ yathā vakṣasi kaustubhaṃ ca
lakṣmīṃ ca candraṃ ca yathā svacittē || 14 ||

candraḥ kilāyaṃ hṛdayāttavābhūt
lakṣmīturaṅgānana ! tat kṛtajñah |
antarvidhattē satataṃ bhavantaṃ
kalānidhistēna jagatprasiddhaḥ || 15 ||

caḥṣurgōcaratāṃ gataṃ mama sadā
tat syāt hayāsyāṃ mahaḥ
mudrāṃ bōdhakarīṃ karēṇa karayōḥ
cakraṃ sahasrārkaḥ |
śaṅkhaṃ taṃ dhavalaṃ sahasraśaśibhaṃ
pustaṃ ca hastē parē
vidyānāṃ nilayaṃ dadhat parataraṃ
vāgdēvatāvanditaṃ || 16 ||

śvetaṃ kiñcana vājirājavadaṇaṃ
vāgdēvatāvanditaṃ
vāmāṅkasthitavārīrāśītanayaṃ
vēdāntavidyānidhim |
cāndraṃ bimbamupāśritaṃ śritavaśaṃ
cakraṃ ca śaṅkhaṃ tathā
mudrāṃ bōdhakarīṃ ca pustakamaṇiṃ
bibhrat mahassaṃśrayē || 17 ||

svāmin ! kiṃ sa bhavān vidhāya vanitāṃ
vārāśīkanyāmimāṃ
vāmāṅkē bhagavan ! daraṃ ca subhagaṃ
vāmē karē kōmalē |
tābhyāṃ vācamahō ! rasaughabharitāṃ
vyākhyānamudrāṃ vahan
prītyā tāṃ vivṛṇōti tatra ca pumā -
nucclairadhasstrī sthitā || 18 ||

vidyāṃ vighrahasaṃyutāmiva ramāṃ
vāmāṅkabhāgassthitāṃ
vidyārūpamimaṃ ca śaṅkhamatulaṃ
vāmaikapāṇisthitam |
vidyādhāriṇamēva pustakamaṇiṃ
vāmānyapāṇisthitaṃ
vidyādānavadānya ! vājivadana !
tvaṃ rājasē lālayan || 19 ||

vārāśēstanayāṃ vahannatitarā -
mānandapūrṇāntaraḥ
vārāśēstanayē vasannapi tathā
sannandathōrvāridhiḥ |
vāgdēvīdhṛtapādapaṅkajayugō
vācāmayaṃ nāyakō
vācāṃ kāñcanadhōraṇīmapi vahan
vājyānanō vardhatē || 20 ||

yōṣālāṅkṛtamañjulāṅkamadhuraḥ
śēśāsanāvasthitaḥ
bhāṣānāthasamīditāṅghriyugalō
dōṣādhipāntassthitaḥ |
hēṣāvēṣasamastavēdanivahaḥ
ghōṣān kṣīpan vādināṃ
śōṣāyāghajalāśayasya nitarāṃ
tōṣāya ca syāt sa naḥ || 21 ||

śrīman ! vājimukhēti vāridhisutā -
sambhūṣitāṅkēti ca
svāmin ! vāgadhīpēti vādavihṛtau
vidyōtamānēti ca |
vārāśēruditē sudhāmayatanau
vāsaṃ bhajantaṃ navāṃ
vāraṃ vāramiyaṃ bhavantamanaghaṃ
jihvā gṛṇātu svayam || 22 ||

hē lakṣmīhayavaktra ! māmakamana -
stē mandurā śōbhanā
yasmin phalgupadārthalōbhajadātā
trṇyēti vidyōtatē |
āsvādya svayamañjasā tava giram
santuṣṭacittō bhavān
kāmaṃ tatra karōtu śuddhimati mē
sēyaṃ satī prārthanā || 23 ||

hayamukhaviṃśatirēṣā
mānidhikavināthamañjuvāguditā |
vāṇiṃ madhurāṃ sārthāṃ
paṭhatāṃ dātum sakautukā jayati || 24 ||

|| iti śrīhayagrīvaviṃśatiḥ samāptā ||